انجنیر عبدالصبور صافی 28/06/2016

جنگ تورخم، اهداف، توطئه ها و نگاهی به روابط امریکا وپاکستان

بعداز لشکرکشی شوروی ها به افغانستان روابط پاکستان و امریکا که از بدوپیدایش همراه با فرازو نشیب های بوده دوباره رونق گرفت، امریکا کمکهای بسیار سخاوتمندانه به دامن پاکستان ریخت تا انتقام ویتنام را از شوروی ها در افغانستان بگیرد، کمک ۳،۲ملیارد دالرامریکا به پاکستان جهت رونق اقتصادی این کشوربدین معنی بود تا با امریکا دراین مبارزه همکارخوب باشد، دراین ایام پاکستان خواست تا قدرت نظامی خود را بالابرد، رقابت پاکستان با هندیکی ازدلایل برای بلندبردن توان نظامی بود که این کشور را وا داشت تا دست به تولید سلاح اتومی بزند که به این خواست خود هم رسید، اتومی شدن پاکستان حس قدرت طلبی پاکستان را بالا برد و خواست هژمونی خود را در منطقه بالا ببرد، افغانستان خوب ترین و اولین انتخاب بود برای تحقق این بلند پروازهای پاکستان، و به این ترتیب میتوانست با رقیب دیرینه خود(هندوستان) رقابت تنگاتنگ ازموضع قدرت وتوانمندی بیشتر داشته باشد.

پاکستان برای رسیدن به این هدف تلاش کرد که بعداز سقوط حکومتِ داکترنجیب الله یک دولتِ دست نشانده خود را در این کشور ایجاد نماید که به صورت کل موفق نگردید، بعداً گروه طالبان را به وجود آورد تا توسط آنها به آرزوهای خود برسد ولی به هرشکلِ که بود این کارهم نتیجه بارنبود، سیاست های غلط وقرون اسطایی طالبان پای امریکا و کشورهای بلوک غرب را به افغانستان کشانید، تسلط بلوک غرب دراین منطقه باعث تضعیف آرزوهای پاکستان گردید، اکنون پاکستان احساس میکند که جایگاه خود را دربدست آوردن آن عمق استرتژیک که درافغانستان تصورمیکرد که متضمن منافع آن کشور و رقابت منطقوی دربرابررقیب دیرینه آن هندوستان باشد را از دست داده است، از این رو تلاش ها جدیدی را به راه انداخته است تا مگربتواند به یک شکلی به اهداف خود نایل آید، وهم امریکا را تحت فشارقراردهد که به آن موافقه های پت وپنهان اش با پاکستان عمل کند، شرایط داخلی پاکستان اعم از سیاسی، اجتماعی و اقتصادی روزتا روزسیرنزولی به خود گرفته، موضوع داشتن اقتصادِ باثبات با توجه به فقر بالا در این کشور از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. این کشور بیش از ۵۰ پنجاه میلیارد دلار قرضدار است و تاکنون با حمایت های مالی امریکا و انگلستان حامی اصلی اش بر بخشی از مشکلات مالی خود فائق آمده بود و دیگر امریکا ازعقب پاکستان به هر دلیل که است کنار رفته است. بحران داخلی انرژی دراین کشور نیز در وضعیت نامساعد و خطرناک میباشد، پاکستان تلاش کرد با موضوع افغانستان برای خود جایگاهی تعریف کند و با توجه به امتیازات و موقعیت استراتژیکی وهم دسترسی به آب وبرق، معافیت از پرداخت هرنوع مالیات برای صدورکالاهای خود به آسیایی میانه جایگاه خود را در برابرهمسایه شمالی اش ارتقاء دهد. اما با ایجاد شدن بندرچابهار و بازشدن راه های تدارکاتی و اکمالاتی جدید برای جانب افغانی وهندی، امید ها پاکستان به یأس و نا اُمیدی مبدل گردیده واین نا امیدی ها باعث میشود تا پاکستان دست به هرعمل غیر منطقی و شرارت آمیزبزند و خود را مدافع سرسخت درمبارزه با تروریزم نشان دهد تا جهانیان فکرکنند که پاکستان قربانی تروریزم است درحالیکه برعکس پاکستان مادرتروریزم است، بعضی ها به این فکراند که امریکا دراین بازی دست دارد دراین شک نیست که امریکا با پاکستان درمورد شناختن خط دیورند موافقه پنهانی به امضارسانیده است و پاکستان این شرارت را برای فشاربالای امریکا و نشان دادن صداقت خود به جهان ومردم خود که گویا میخواهد راه را بروی تروریستان مسدود سازد تلاش میکند درحالیکه تروریستان به ویزه و راه تورخم نیاز و ضرورت ندارند بلکه تروریستان درداخل خاک پاکستان زندگی میکنند تربیه وتجهیزمیشوند و به افغانستان صادرمیگردندو ازده ها راه دیگر که دراین سرحد ۲۴۳۰ کیلومتری موجود است استفاده مینمایند، جهان باید این را بداند که اسامه درکجا بود! مولوی اخترمنصور درکجا بود! سران طالبان با کدام پاسپورتها به خارج سفرمیکنند وده ها مورد دیگر، بد نخواهد بود تا کمی به پیشینهٔ روابط امریکا و پاکستان نظراندازیم۰

<u>روابط امریکا وپاکستان از بدوپیدایش تا امروز:</u>

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

اگر بتاریخ روابط پاکستان با امریکا از بدوپیدایش پاکستان تا اکنون نگاه کنیم درمی یابیم که این روابط همیشه پرفرازونشیب بوده است هرزمانیکه امریکا ضرورت داشته از پاکستان به خاطر تحقق منافع خود استفاده کرده و زمانیکه منافع امریکا تأمین گردیده پاکستان را به حال خودش رها کرده است، طورمثال:

پاکستان نوپا برای برآورده شدن نیازهای اقتصادی و نظامی خود تلاش کرد تا خود را به امریکا نزدیک سازد، با پیوستن به سازمان پیمان آسیای جنوب شرقی یا(سیتو) درسال ۱۹۵۴ عملاً خودرا جمع کشورهای هم پیمان امریکا جهت مبارزه با گسترش کمونیزم نمود و پس از پیوستن به این پیمان کمک های امریکا به پاکستان افزایش قابل توجه یافت، با وجود این کمک های سخاوتمندانه زمانیکه جنگ پاکستان باهندوستان درسال های ۱۹۶۵ و۱۹۷۱ به وقوع پیوست برای پاکستان ثابت شد که امریکا متحد قابل اطمینان و قابل اتکا برای پاکستان نیست۰

به همین ترتیب پس از اشغال افغانستان توسط شوروی درسال ۱۹۷۹ امریکا جهت بیرون کردن قوای شوروی از افغانستان و گرفتن انتقام ویتنام باردیگرپاکستان را مورد توجه قرارداده و کمکهای میلیارد دالری جهت بازسازی اقتصادی ونظامی این کشورپرداخت کرد، ولی با تمام شدن جنگ، خروج شوروی از افغانستان وفرپاشی شوروی سابق پس از سال ۱۹۸۹ این روابط دوباره به سردی گراید، بعد ازحملات ۱۱سپتمبر سال ۲۰۰۱ و اشغال افغانستان توسط امریکا ازطریق خاک پاکستان بار دیگر این روابط باهم نزدیک شد وامریکا این امکان رایافت تا اکمالات لشکری خویش را از طریق پاکستان انجام دهد، کشته شدن اسامه بن لادن درخاک پاکستان، بمبارد مان های طیارات بی پیلوت امریکا درخاک پاکستان، کشته شدن دو تبعۀ پاکستان با ضرب گلوله درشهرکراچي پاکستان ازطرف یک امریکایی، بمبارد یک پوسته ای سرحدی پاکستان که درآنِ ۲۴سربازاین کشورکشته شدند؛ موارد دیگراست که روابط امریکا و پاکستان را درطول مدت این همکاری ها دچارمشکل ومتشنج ساخته، بخصوص حمایت امریکا از هندوستان در برنامه های هستوی آنکشور اعتماد پاکستان را بالای امریکا بسیارکم رنگ کرد، گرچه زمانیکه امریکا به تقلیل قوای خود در افغانستان پرداخت بسیاری از تسلیحات سنگین اش را به پاکستان طورتحفه واگذارکرد که به انتقادات بعضی مقامات افغانی نیزمواجه گردید باوجود آن هم تیرگی روابط این دوکشور به شکل از اشکال همچنان مکدرباقی ماند۰

تشویش پاکستان از موجودیت امریکا درمنطقه هم برای پاکستان نگران کننده است، این را به خوبی درک میکند که امریکا و انگلیستان درمنطقه بلوچستان از قشون یا ارتش آزادی بخش بلوچستان (بی ال ای) حمایت میکنند، و توان اتومی پاکستان را زیرنظردارند، به قول روزنامۀ " پولیتیک" چاپ ترکیه، «گرچه پیشینه ای سازمان های استقلال طلبانه ای بلوچستان به سالهای ۱۹۶۰ میرسد که مرکز آنِ درکابل بود، ولی در اوضاع و احوال ژیوپولیتکی و سیاسی کنونی جنبش های ازادی خواه بخصوص ارتش آزادی بخش بلوچستان با حس جدایی طلبانه و الحاق گرانه به افغانستان تبدیل گردیده و تحت حمایت مخفی امریکا و انگلیستان قراردارند،» بلوچستان سرزمین با گنجینه ذخایرنفتی و گازی با ارزش فوق العاده هم برای پاکستان وهم برای شرکت های نفتی غربی است ازطرف هم امریکا وانگلیس خواهان تسلط بیشتر با دست باز درهمه عرصه ها دراین کشور اند که پاکستان این وضع را نمی تواند تحمل نماید، ازاین رو همیشه با امریکا دریک بازی دوگانه قرارمیگیرد۰

آیا وقایع اخیرتورخم توطئه مشترک امریکا وپاکستان است؟؟

بعضی ها به این باوراند که چرا پاکستان زمان که حکومت داکترنجیب الله سقوط کرد همه اردو و سلاح های سبک وسنگین افغانستان به اساس تحریکات پاکستان توسط گروه های مجاهدین تباه و نابود گردید و دربازارهای پاکستان به فروش رسید؛ درصدد اشغال افغانستان نشد، و این پلان عمق استراتژیک خود رامحقق نساخت، که اکنون میخواهد با راه اندازی جنگ در تورخم به هدف خود نایل آید، پس این تحریکات درتورخم و «انگور اده» یک توطئه است که از طرف امریکا و پاکستان مشترکاً

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

طرحریزی شده است تا اقوام دوطرف را باهم در جنگ اندازند یا قوا را دراین جا متمرکز ساخته و شمال را تسخیر کنند ویا دشمنی را دربین پشتون های دو طرف خط دیورند به اوج خود برسانند البته این ادعا است ازطرف بعضی ها۰

دراوایل سال ۲۰۰۵ گزارشی از شورای اطلاعات ملی امریکا به قول روزنامۀ ترکی زبان پیش بینی کرده بود که پاکستان به اساس جنگهای داخلی ورقابت ها ایالتی متشنج و به سرنوشتی مشابه یوگوسلاویا طی ده سال آینده دچارخواهدشد، دولتمردان امریکایی بخصوص کارمندان عالیرتبۀ شورای اطلاعات ملی (که نهادی مرکب از ۱۶ اداره امنیتی منجمله "سیا" است) براین عقیده بودند که تا سال ۲۰۱۵ پاکستان به کشوردرمانده تبدیل خواهد گشت، بعضی مامورین عالی رتبۀ سابق پاکستان ساکن انگلستان نیز به این عقیده بودند که پاکستان بخاطرجنگ های داخلی، طالبگرائي وکشمکش برسرکنترول سلاح های اتومی اش رو به زوال خواهد رفت، تقریباً گفته میتوانیم که این پیشبینی تا اندازۀ محقق شده و پاکستان در یک بحران اقتصادی سیاسی و نظامی وقومی گیرکرده است، داکتر زلمی خلیل زاد سفیرپیشین امریکا درعراق وافغانستان نیز درمصاحبۀ اخیرخود با تلویزیون آریانا نیز به انزوای بیشترپاکستان و قطع کمک های امریکا و دولتمردان آن کشورکه از برخورد دوگانه و عاری از صداقت پاکستان خسته شده اند سخن گفت وافزود که امکان دارد درمورد پاکستان اقدامات جدیتری ازطرف امریکا درآینده روی دست گرفته شود و هرامکان دوراز احتمال نیست وی می افزائید حتی متحد بسیارنزدیک پاکستان، چین هم به عدم صداقت این کشور پی برده وازپاکستان دوری اختیار کرده است.

با درنظرداشت کرونولوژی همه ای این واقعات و رخدادها وبرخوردها به این نتیجه میرسیم آنهائیکه برخورد پاکستان را درسرحدات افغانستان ناشی ازتوطئه مشترک امریکا و پاکستان علیه افغانستان میدانند فقد میخواهند به این نام به خاموشی خود دربرابر اقدامات جنایتکارانه و تجاوز اشکار پاکستان برخاک افغانستان پرده اندازند تا از سرافگندگی که از زمان جهاد با ای اس ای و پاکستان دارند خوش خدمتی را برای باداران پاکستانی شان انجام داده باشند وزمینه را برای تحقق مرام های شوم خود فراخ ترسازند.

<u>خاموشی یک عدۀ معلوم الحال درخصوص تعرضات پاکستان:</u>

با وجود که میدانیم و درفوق هم به آن اشاره نمودم که پاکستان طی یک موافقتنامه پنهان با امریکا از آنکشورخواسته است که در برسمیت شناختن خط دیورند به نفع پاکستان از نفوذ خویش کارگیرد، فرض میکنیم همین طورباشد واین برخورد نظامیان پاکستانی علیه افغانستان درتورخم یک توطئه مشترک امریکا وپاکستان باشد، دراین صورت موقف آنعده که در برابر این تجاوز اشکار برخاک ما، تمامیت ارضی و استقلال ملی ما (که من از آنها نام نمیبرم همه ملت هرکدام آن را خوب میشناسد)، خاموش نشسته اند وهیچ عکس العمل نشان نداده ونمی دهند، آیا این عمل شان درست و وطنپرستانه است!!!

یا یک عمل جبونانه خائینانه و وطنفروشانه، اینها به این ترتیب ثابت کردند که به تمامیت ارضی افغانستان وفادارنیستند و مردم افغانستان باید این چهره را خوب بشناسند و راه خویش را ازآنها جدا کنند !!! وطنپرستان هوشیارباشید قضاوت با شماست!!

من خواهان جنگ با هیچ کشورنیستم و برای جنگ اندازی و تشویق به جنگ هم سخن نمی گویم میخواهم هر اختلاف از طریق دیلوماتیک حل وفصل گردد امروزدرجهان مرزها برداشته میشود ملتها میخواهند درفضا امن و اعتماد زندگی کنند اما فرض میکنیم اگرجنگ بالای ما تحمیل میشود و چارۀ بیرونرفت از آن نداریم باز چه باید کرد!!!

درچنین شرایط که وطن اشکارا مورد تجاوز دشمن دون صفت قرار دارد هر روز در سرحدات کشورما پیشروی میکند، پوسته ها وتاسیسات نظامی ایجاد میکنند خاموش نشستن گناه است، باید همه یکپارچه و یکصدا در دفاع از تمامیت ارضی کشور قرار گیرند، یکصدائی و یک پارچگی ما دشمن را به لرزه درمی آورد و جبون میسازد، امروزدشمنان فکرمیکنند که درطول سه دهه

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

آنقدر زهردراین کشورما پاش داده اند که بی چون و چرا قادراند ملت را که درنفاق میسوزد به سادگی پارچه کنند و بشکنند، از این رو دست به چنین تحریکات میزند، ورنه اگر بدانند که این ملت یک دست ویک پارچه است هرگز جرأت ندارد که به طرف خاک این شیرمردان چپ نگاه کنند، زین رو وقت و زمان ایجاب میکند که همه دربرابر این تجاوز با هم صادقانه یکپارچه متحد و در یک همبستگی ملی قرارگیرند تا دشمنان بدانند که این ملت هرقدر اگر بین هم اختلاف داشته باشند در برابرتجاوز و دسایس خارجیان یک دست ، متحد ویکپارچه است.

<u>هدف پاکستان از چنین شراندازی چیست؟؟</u>

پاکستان برای انحراف ذهنیت ناسیانالیستی قبایل، روی مدارس مذهبی سرمایه گذاری کرد وبرای مدرسین این مدرسه ها که وظیفهٔ تبلیغ اسلام و جهاد را به پیش میبردند معاشات بلند منظورکردند. روحانیون و ملا امامان که دیدند متاع دینی و ملائی شان ازطرف دولت خریداری و حمایت میشود درسرتاسر مناطق قبایلی وبلوچستان در مساجد وخطبه های دینی درپنج وقت نماز و خارج از اوقات نماز بجز از اسلام و جهاد با کفار، بحث وسخنی دیگری شنیده و گفته نمیشد.

پابندی مردم به اجرای مناسک دینی چنان زیر کنترول ملا امامان مساجد و مولوی های مدرسه های مذهبی قرارداده شد که هرگاه یکی از نمازگزاران اهل قریه یک وقت به نماز جماعت حاضرنمیشد مورد سؤال و بازخواست ملا امام قرار میگرفت و اگر عذرش نزدملا امام موجه نمی بود، حتی به جزا های سختی نیزمحکوم میگردید، بنا برین روحانیون برای اولین بار درمیان قبایل سرحدی پاکستان از موقف ممتاز و خاص برخوردار شدند.

اهداف آی اس ای از ایجاد مدارس دینی درمناطق قبایلی و بلوچستان و تشویق به جهاد برای جنگ با هندوستان برسرکشمیر و خنثی کردن احساسات ناسیونالیستی پشتونها با تزریق اندیشه های بنیاد گرائی تا از تعلیمات و آموزش های مدرن و عصری به دور نگهدارند که مبادا احساسات ملی گرایانه پیدا کنند و توجه خود را به احقاق حقوق ملت پشتون وبلوچ معطوف و خواستار حقوق حقه شان گردند. تمام احزاب مذهبی وبخصوص احزاب که به رهبری مولانا سیمع الحق، مولانا فضل الرحمن ، قاضی حسین احمد و غیره درپاکستان شکل گرفته اند به کمک وحمایت آی اس ای بوده که به شکل از اشکال با این سازمان وابسته و تمام فعالیت های شان با آی اس ای کوردینه میشود، ازاین سبب حکومت پاکستان هیچگاه از این احزاب احساس خطرنمی کند، بلکه این احزاب را بخاطرمنافع خود سخت میرقصانند، امروزبا استفاده ازهمین گروهامذهبی، احزاب ناسیونالستی اسنفندیار ولی، محمود خان اچکزی و سایر احزاب ملیگرا درمناطق صوبه سرحد و بلوچستان تحت فشار جدی قرار دارند که فعالیت های شان را سخت زیر شعاع قرار داده و از نفوذ شان درمناطق قبایلی سخت کاسته است، رهبران مذهبی که دربین پشتونها نفوذ دارند و زیرتاثیرآی اس ای قرارندارند بیت الله مسعود ومولوی فضل الله است که برای نافذکردن شریعت اسلامی مبارزه میکنند بد بختانه که سازمان امنیت افغانستان نتوانسته است این دو رهبر را در حمایت خود قرار دهد وشکل مبارزه آنهارا از به آزادی خواهی پشتونستان تعویض کند، ازاینکه امنیت افغانستان تابع استخبارات غرب است موجودیت قوای خارجی بخصوص انگلیس درافغانستان مانع بزرگ دراین امر میتواند باشد، زیرا انگلیس ها درزمان تسلط خود درشبه قاره هند همواره کوشش داشتند تا مسلمانان هندوستان را بصورت اعم و پشتون های مناطق قبایلی جدا شده ازپیکرافغانستان را به صورت اخص ازپیشرفت، وتعلیم وتربیت علوم مدرن وفرهنگ بدورنگهه دارند، آنها با اعمار هیچ کارخانه تولیدی، خطوط آهن، سرک های اسفات شده، پوهنتون ها، مکاتب و مراکزفرهنگی وکلتوری درزمان تسلط خود دراین مناطق نپرداختند بلکه به ایجاد مدارس دینی اقدام کردند که هدف عمده شان بیسواد و عقب مانده نگاه داشتن پشتون های آنسوی خط بود. انگلیس ها با کشیدن خط نامنهاد دیورند، همین مناطق قبایلی را منحیث یک منطقهٔ حائل بین امپراطوری هندبریتانوی و روسیهٔ تزاری قراردادند تا سرحدات شمالی خود را محفوظ نمایند رفتار و روش که بعدها پاکستان هم دراین مناطق تا امروز ازآن پیروی کرده ومیکنند.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولـئ

اماتلاش های پاکستان صرف منوط به مناطق قبائلی نماند وبه تجهیزوتمویل کردن گروه های طالبان این طرف مرز پرداختند، جنگهای سخت که درطول این چند سال در افغانستان به راه انداختند هیچ نتوانست افق روشن ازاین عملیات های خود درافغانستان را دریابد، ولی توانستند که بیسوادی و جهالت را درمناطق پشتون نشینِ این طرف مرزگسترش دهند مکاتب را حریق کنند و پشتون ها را بخاک سیاه بنشانند، باوجود این برعکس مناطق قبایلی روزتا روز دربین نسل جوان وآگاه افغان محبوبیت پاکستان کم رنگ شده رفت و نفوذ خود را آنطور که در زمان جهاد و حکومتداری کرزی در داخل دستگاه حکومت بود با آمدن داکترغنی آهسته آهسته از دست داد، هرقدرکه پلان های پاکستان روبه ناکامی رفت به همان اندازه عصبانیت شان بیشترشده رفت، ناکامی پلان های نظامی درتصرف یک ولایت مهم و ستراتیژیک، بازشدن بندر چابهار و افتتاح بندبرق دوستی افغان هند (سلما)، از طرف هندوستان ضربهٔ محکم دیگربود که خواب پاکستان را به یأس مبدل کرد مشکلات اقتصادی و توقف کمکهای نظامی امریکا بالای پاکستان دراین اواخر باعث شد که پاکستان دست به اقدامات بچه ترسانک درمناطق سرحدی بخصوص درتورخم بزند که نباید آنرا بی ارزش تلقی کرد هر نوع بی تفاوتی افغانستان دراین خصوص میتواند فاجعه بار ثابت شود.

جنگ مستقیم پاکستان با افغانستان اولاً غیر قابل باوراست آن هم درموجودیت امریکا و ناتو با معاهده ستراتیژیک که با افغانستان دارند با وجود که درجنگ تورخم بی تفاوت ماندند، ثانیاً همان طورکه راحیل شریف به آقای زاخیلوال سفیر کبیر جمهوری اسلامی افغانستان دراسلام آباد گفته اند که «درظرف چند ثانیه جلال آباد را تصرف میکند»، احیاناً اگر چنین شود، میتوان این جنگ را با حملهٔ برق آسای صدام حسین درسال ۱۹۹۰ بالای کویت مقایسه کرد که چند روز دوام نکرد و صدام تمام آنچه که درجنگ هشت ساله ازایران هم بدست آورده بود ازدست داد وبا دادن تلفات سنگین از کویت بیرون شد، ضمناً هرجنگ حمایت ملی و بین المللی میخواهد که پاکستان درشرایط کنونی در این موقف نیست، ازطرف هم میداند که ممکن است این جنگ بانیات که انگلیس و امریکا درمنطقه دارد به تجزیه ای پاکستان منجرشد نه افغانستان، شکی نیست که طالبان هم لولهٔ تفنگ شان را به طرف پاکستان نشانه گیرند و پشتون های آن طرف خط که حائل قرارمیگیرند از پاکستان هم دل خوش ندارند برعلیه پاکستان بپا خیزند، خلاصه جنگ که ابعاد آنرا نمی توان سنجید به راه خواهد افتاد که منطقه را دربرخواهدگرفت، ولی این بدان معنی نیست که افغانستان دست زیرالاشه بنشیند چون ناکامی دیپلوماسی باعث ایجاد جنگ میشود تا زمانیکه راه برای دیپلوماسی بازاست جنگِ درکار نیست، بناً باید یک دیپلوماسی فعال دراین عرصه روی دست گرفته شود تا بتواند خطرات جنگ را بیشترمهارکند.

اگردوستی افغانستان با امریکا صادقانه است وفشارامروزی امریکا وقطع کمک ها به پاکستان و نه سپردن طیارات اف 16 ازسوی امریکا به پاکستان صادقانه باشد وهمانطورکه داکتر زلمی خلیلزاد میگویند که دولتمداران امریکا از سیاست های دوروی پاکستان خسته شده اند پس اقدامات بسیار ارزنده ای که داکتر اشرف غنی درعرصهٔ اقتصادی روی دست گرفته اند با حمایت و پشتبانی و یکپارچگی همه طرف های شامل درقدرت اعم از مردم و به حمایت امریکا موفقیت آمیزاست و میتواند فشار بزرگ باشد بالای پاکستان، از وضعیت فعلی، حرکات و برخورد های پاکستان چنین معلوم میشود که این کشوردیگر آهسته آهسته آخرین نفس های خود را میکشد و دارد به سوی شکست قطعی خود راه را هموارمیکند، دراین برهه لازم است دستگاه دیپلوماسی افغان آنقدرفعال شود تا به جهانیان حقانیت موجودیت تروریزم درخاک پاکستان را ثابت کند و پاکستان نتواند این بازی را به نفع خود تمام کند، تا جای که دیده میشود تبلیغات افغانستان دراین خصوص هم کاملاً فلج است، در حالیکه تبلیغات پاکستان فوق العاده قوی میباشد، تا کنون مردم عوام حتی روشنفکران درپاکستان به این فکراند که تروریزم از افغانستان به پاکستان صادرمیشود واین حیف وجای بس افسوس است به دستگاه تبلیغاتی دولتی وحدت ملی، امروز دیپلوماسی پاکستان را سیاسیون نه بلکه نظامیان تعین میکنند و نظامیان با برنامه های غیر موثر که هرچیز را از زاویهٔ تقویه تروریزم میدیدند و اکنون خود هم مستقیماً دست به شرارت میزنند، ملک را بطرف آشوب بی ثباتی و انزوا سوق دادند، این نقطهٔ اساسی و شکست آنها را برملا می سازد، اکنون برای افغان ها لازم است که ازاین خلا استفاده موثرنمایند و پاکستان را ازنظر اقتصادی به خود وابسته سازند، لغو قرارداد بندبرق بخش آباد با شرکت پاکستانی یک اقدام ارزنده بودو قابل تقدیراست، همچنان لازم است اقدامات جدی درخصوص تحریم کالاهای پاکستانی و جلوگیری از دوران کلدار پاکستانی بجای پول افغانی بخصوص در ولایات سرحدی روی دست گرفته شود، اعمار بند های برق آبی بالای دریا کنرجهت مهارکردن آبها بالای پاکستان هرچه زودتر روی دست گرفته شود، ذهنیت مردم

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ

آماده شود وهم شرایط مساعد گردد تا مردم آگاهانه کالاهای پاکستانی را تحریم کنند، جلوگیری از عبورکاروان های صادراتی پاکستان به طرف آسیایی میانه، اکمال پروژه های توتاپ ، کاسا یکهزار و پایپ لین گازترکمنستان و توقف کار آن درنزدیک سرحد پاکستان موثرخواهد بودو این کار میتواند مردم وسرمایدار پاکستان را وادارد تا فشار بالای حکام پاکستان را بیشترسازند تا تن به صلح و زندگی مسالمت آمیزدهند، توأم همه این اقدامات به تدوین یک استراتیژی مدَوَن و کارا و دپلوماسی فعال همراه گردد، وضعیت پاکستان عمیقاً وخیم است نباید گذاشت که ازاین حالت بیرون آید، این به دپلوماسی و اقدامات امنیتی افغان تعلق دارد که این وضعیت پاکستان را به حالت نزع برسانند.

پایان

یاداشت ها:

-نگاه به کتاب پشتونستان مقالهٔ کاندیداکادمیسین جنات سیستانی.

-روزنا پولتیک چاپ ترکیه ترجمه وتحلیل جناب داکترجلال بایانی

- مرورکوتاه برتاریخ افغانستان وقضیهٔ پشتونستان مولف جناب عتیق الله پاځون۰

-فراز ونشب روابط ما با پاکستان روزنامهٔ افغانستان۰

- مروری کوتاه بر روابط پاکستان و ایالات متحده آمریکا در چند دهه اخیر ترجمهٔ شفقنا۰

-مصاحبه داکترزلمی خلیلزاد۰

-'وسله وال پر ډیورنډ کرښه نه بلکي پاکستان ښارونو کي تنظمیږي' د ښاغلی زاخیلوال مرکه مشال رادیو.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولـئ